

TRIBUNAL DE PRIMERA INSTANCIA DE LAS COMUNIDADES EUROPEAS
SOD PRVNÍHO STUPNĚ EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ
DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABERS RET I FØRSTE INSTANS
GERICHT ERSTER INSTANZ DER EUROPÄISCHEN GEMEINSCHAFTEN
EUROOPA ÜHENDUSTE ESIMESE ASTME KOHUS
ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ
COURT OF FIRST INSTANCE OF THE EUROPEAN COMMUNITIES
TRIBUNAL DE PREMIÈRE INSTANCE DES COMMUNAUTÉS EUROPÉENNES
CÚIRT CHÉADCHÉIME NA GCÓMHPHOBAL EORPACH
TRIBUNALE DI PRIMO GRADO DELLE COMUNITÀ EUROPEE
EIROPAS KOPIENU PIRMĀS INSTANCES TIESA

EUROPOS BENDRIŲ PIRMOSIOS INSTANCIOS TEISMAS
EURÓPAI KÖZÖSSÉG EK ELSŐFOKÚ BÍRÓSÁGA
IL-QORT TAL-PRIMĪSTANZA TAL-KOMUNITAJIET EWROPEJ
GERECHT VAN EERSTE AANLEG VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN
SĄD PIERWSZEJ INSTANCIJ WSPÓLNOT EUROPEJSKICH
TRIBUNAL DE PRIMEIRA INSTÂNCIA DAS COMUNIDADES EUROPEIAS
SÚD PRVÉHO STUPŇA EURÓPSKYCH SPOLOČENSTEV
SODIŠČE PRVE STOPNJE EVROPSKIH SKUPNOSTI
EUROOPAN YHTEISÖJEN ENSIMMÄISEN OIKEUSASTEEN TUOMIOISTUIN
EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS FÖRSTAINSTANSRÄTT

Mediji in informacije

SPOROČILO ZA MEDIJE št. 79/05

21. september 2005

Sodbi Sodišča prve stopnje v zadevah T-306/01 in T-315/01

Ahmed Ali Yusuf in Al Barakaat International Foundation in Yassin Abdullah Kadi proti Svetu Evropske unije in Komisiji Evropskih skupnosti

SODIŠČE PRVE STOPNJE IZREKA PRVI SODBI, KI ZADEVATA AKTE, SPREJETE V OKVIRU BOJA PROTI TERORIZMU

Evropska skupnost je v okviru boja proti mednarodnemu terorizmu pristojna odrediti zamrznitev sredstev posameznikov. Ker je te ukrepe zahteval Varnostni svet OZN, se v velikem delu izognejo sodnemu nadzoru. Ne kršijo univerzalno priznanih temeljnih pravic človeške osebnosti.

V skladu z Ustanovno listino Združenih narodov je Varnostni svet zadolžen za ohranitev mednarodnega miru in varnosti. Člani Združenih narodov izvršijo take odločbe neposredno in s svojo dejavnostjo v ustreznih mednarodnih ustanovah, katerih člani so.

Pred in po terorističnih napadih na dan 11. septembra 2001 je Varnostni svet sprejel več resolucij, ki so se nanašale na talibane, Osamo bin Ladna, mrežo Al Kaida in na z njimi povezane osebe in subjekte. Vse države članice OZN so bile pozvane, da zamrznejo sredstva in druge finančne vire, ki jih te osebe in subjekti neposredno ali posredno nadzirajo. sankcijski odbor je zadolžen, da odkrije zadevne subjekte in finančne vire, ki jih je treba zamrzniti, in da preizkusi zahteve za odpravo.

V Skupnosti so bile te resolucije izvršene z uredbami Sveta¹, ki so odredile zamrznitev sredstev zadevnih oseb in subjektov. Slednji so uvrščeni na seznam, priložen uredbam, ki ga Komisija na podlagi ponovnih pregledov Sankcijskega odbora² redno spreminja. Države lahko odpravijo zamrznitev sredstev iz humanitarnih razlogov.

¹ Zdaj Uredba Sveta (ES) št. 881/2002 z dne 27. maja 2002 o posebnih omejevalnih ukrepih za nekatere osebe in subjekte, povezane z Osama bin Ladnom, mrežo Al Kaida in talibani, in o razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 467/2001 (UL L 139, str. 9).

² Nazadnje glej Uredbo Komisije (ES) št. 1378/2005 z dne 22. avgusta 2005 o dvainpetdeseti spremembi Uredbe št. 881/2002 (UL L 219, str. 27).

Več zadevnih oseb in subjektov je Sodišču prve stopnje predlagalo razglasitev ničnosti teh uredb³. Danes Sodišče prve stopnje izreka prvi dve sodbi v teh zadevah.

Pristojnost Sveta, da posameznikom naloži ekonomske sankcije

Pogodba ES⁴ Svetu omogoča, če to določa skupno stališče Evropske unije, sprejeto v okviru Skupne zunanje in varnostne politike (SZVP), da tretjim državam naloži ekonomske in finančne sankcije.

Sodišče prve stopnje sodi, da je Svet v podobnih pogojih⁵ pristojen tudi, da v okviru boja proti mednarodnemu terorizmu posameznikom naloži ekonomske in finančne sankcije, kot je zamrznitev njihovih sredstev.

Prevlada prava OZN nad pravom Skupnosti

Sodišče prve stopnje ugotavlja, da glede na mednarodno pravo obveznosti držav članic OZN na podlagi Ustanovne listine Združenih narodov prevladajo nad vsako drugo obveznostjo, vključno z njihovimi obveznostmi na podlagi Evropske konvencije o človekovih pravicah in na podlagi Pogodbe ES. Ta prevlada se razširja tudi na odločbe Varnostnega sveta.

Čeprav Skupnost ni član OZN, je treba na podlagi njene ustanovne pogodbe šteti, da je tudi ona vezana na obveznosti iz Ustanovne listine Združenih narodov na enak način kot njene države članice. Na eni strani Skupnost ne more kršiti obveznosti, naloženih njenim državam članicam na podlagi Ustanovne listine, ne ovirati njihove izvršitve. Na drugi strani je dolžna sprejeti vse potrebne določbe, da bi svojim državam članicam omogočila uskladitev s temi obveznostmi.

Razširitev nadzora zakonitosti, ki ga izvršuje Sodišče prve stopnje

Sodišče prve stopnje navaja, da izpodbijana uredba izvršuje na ravni Skupnosti odločbe Varnostnega sveta. Vsak nadzor notranje zakonitosti te uredbe bi torej vključeval, da Sodišče prve stopnje posredno preizkusi zakonitost zadevnih odločb. Vendar se te odločbe, upoštevajoč zgoraj navedeno pravilo prevlade, izognejo načelu sodnega nadzora Sodišča prve stopnje in slednje ni pooblaščen za izpodbijanja, pa čeprav posredno, zakonitosti v razmerju do prava Skupnosti ali do temeljnih pravic, kot jih priznava pravni red Skupnosti. Nasprotno, Sodišče prve stopnje je dolžno to pravo razlagati in uporabiti v največji možni meri tako, da bo združljivo z obveznostmi držav članic iz Ustanovne listine Združenih narodov.

Sodišče prve stopnje je vendarle pooblaščen nadzorovati zakonitost izpodbijane uredbe in posredno zakonitost odločb Varnostnega sveta, ki jih ta uredba izvršuje, v razmerju do višjih pravil splošnega mednarodnega prava, ki spadajo v *jus cogens*, znan kot mednarodni javni red, proti kateremu ne morejo ravnati ne države članice ne organi OZN. Njegov del so zlasti imperativna pravila o univerzalnem varstvu temeljnih pravic človeške osebnosti.

Temeljne pravice tožečih strank, ki jih varuje *jus cogens*

³ Druga skupina zadev v teku se nanaša na omejevalne ukrepe, ki jih je Skupnost sprejela proti osebam in subjektom, ki so vpleteni v terorizem, vendar ne povezani z Osamo bin Ladnom, Al Kaido ali talibani in ki jih ni posebej odkril Varnostni svet.

⁴ Člena 301 ES in 60 ES.

⁵ Na podlagi členov 301 ES in 60 ES v povezavi s členom 308 ES.

Sodišče prve stopnje ugotavlja, da zamrznitev sredstev, ki jo določa izpodbijana uredba, ne krši temeljnih pravic tožečih strank, kot jih varuje *jus cogens*. Dejansko izpodbijana uredba izrecno določa možnost odstopanj, da se na zahtevo zainteresirane osebe omogoči dostopnost sredstev, potrebnih za osnovne stroške. Torej nista ne vsebina ne učinek teh ukrepov taka, da bi tožeče stranke podvrgla nečloveškemu ali ponižujočemu ravnanju.

Tožečim strankam ni bila samovoljno odvzeta njihova lastninska pravica, v meri, kot to pravico varuje *jus cogens*. Dejansko je zamrznitev sredstev del vidika legitimnega boja Združenih narodov proti mednarodnemu terorizmu in je ohranjalni ukrep, ki za razliko od zaplembe ne ogroža samega bistva lastninske pravice na finančnih sredstvih zainteresiranih oseb, ampak le njihovo uporabo. Zadevne resolucije Varnostnega sveta določajo sistem rednega ponovnega preizkusa splošne ureditve sankcij in postopek, ki zainteresiranim osebam omogoča, da svoj primer predložijo v ponovni preizkus Sankcijskemu odboru, in sicer s posredovanjem njihove države.

Glede pravic do obrambe Sodišče prve stopnje ugotavlja, da nobeno pravilo *jus cogens* ne zahteva, da Sankcijski odbor zasliši zainteresirane osebe. Glede ohranitvenega ukrepa omejevanja razpoložljivosti dobrin, spoštovanje temeljnih pravic tožečih strank ne zahteva, da se jim posredujejo dejstva in dokazi, ki jih bremenijo, ker Varnostni svet meni, da temu nasprotujejo razlogi, ki zadevajo varnost mednarodne skupnosti. Sodišče prve stopnje navaja, da se zainteresirane osebe lahko s posredovanjem njihovih nacionalnih organov obrnejo na Sankcijski odbor, da bi dosegle njihov umik s seznama oseb, na katere se nanašajo sankcije⁶.

Sodišče prve stopnje sodi, da institucije Skupnosti niso bile dolžne zaslišati zainteresirane osebe, ker pri izvrševanju sankcij, o katerih je odločil Varnostni svet, niso imele nobenega pooblastila za odločanje po prostem preudarku.

Glede pravice do učinkovitega pravnega sredstva Sodišče prve stopnje navaja, da v okviru tožbe tožečih strank izvršuje popolni nadzor zakonitosti izpodbijane uredbe glede na to, kako institucije Skupnosti spoštujejo pravila o pristojnosti in pravila zakonitosti in obličnosti, ki veljajo za njihovo delovanje. Nadzira ravno tako zakonitost uredbe, zlasti s stališča formalne in materialne skladnosti, notranje skladnosti in sorazmernosti uredbe glede na resolucije Varnostnega sveta. Sodišče prve stopnje nadzira še zakonitost uredbe in posredno zakonitost resolucij Varnostnega sveta v razmerju do *jus cogens*.

Nasprotno pa ni naloga Sodišča prve stopnje, da posredno nadzira skladnost resolucij Varnostnega sveta s temeljnimi pravicami, kot jih varuje pravni red Skupnosti, kot tudi ne, da preverja odsotnost napačne presoje dejstev in dokazov, ki jih je Svet potrdil v podporo sprejetih ukrepov, in da posredno nadzira primernost in sorazmernost teh ukrepov. V tej meri in v odsotnosti mednarodne sodne oblasti, ki bi odločala o tožbah proti odločbam Sankcijskega odbora, tožeče stranke nimajo na voljo nobenega pravnega sredstva.

Kljub temu ta praznina v sodnem varstvu tožečih strank sama po sebi ni v nasprotju z *jus cogens*. Sodišče prve stopnje navaja, da pravica dostopa do sodišč ni neomejena. V tem primeru trči ob sodno imuniteto Varnostnega sveta. Interes tožečih strank, da bi jih sodišče zaslišalo o temelju v njihovi zadevi, ne zadostuje, da bi prevladal nad splošnim bistvenim interesom, da se spričo jasne grožnje, ki jo je prepoznal Varnostni svet, ohranita mednarodni mir in varnost.

⁶ V tem primeru je ta postopek ponovnega preizkusa omogočil sprostitev sredstev dveh oseb, Adena in Alija, ki sta posledično umaknila svoji tožbi pred Sodiščem prve stopnje.

Posledično Sodišče prve stopnje tožbi zavrača kot neutemeljeni.

OPOZORILO: Zoper sodbo Sodišča prve stopnje je možno v roku dveh mesecev po njeni vročitvi na Sodišču Evropskih skupnosti vložiti pritožbo, omejeno na pravna vprašanja.

Neuradni dokument za medije, ki ne zavezuje Sodišča prve stopnje.

Razpoložljive jezikovne različice: Vse

Celotno besedilo sodbe je na spletni strani Sodišča

<http://curia.eu.int/jurisp/cgi-bin/form.pl?lang=sl>

Pregled sodbe je mogoč po 12. uri po srednjeevropskem času na dan njene razglasitve.

Podrobnejše informacije so na voljo pri Lehoczki Balázs

Tel. (00352) 4303 5499 Faks (00352) 4303 2028